

Bildnings- och omsorgsnämnden

Jennica Johansson | Enhetschef IFO
033-430 57 71 | jennica.johansson@bollebygd.se

Dnr : BON2016/172-10

IVO

Kompletterande yttrande till IVO, diarienumr. 8.5-17233/2016

Svar på begäran om komplettering av uppgifter enligt 13 kap. 5 § socialtjänstlagen

Vid inspektionen hade 10 ärenden avseende familjehemsplacerade särskilt granskats av inspektörer från Inspektionen för vård och omsorg, IVO. Nämnden har under perioden 160801-170523 haft 50 familjehemsplacerade barn, varav 38 barn benämns som ensamkommande barn. Av de 50 barnen som varit aktuella under perioden är 31 barn fortfarande pågående ärenden i förvaltningen. Redovisningen som följer avser de fortfarande aktuella familjehemsplacerade barnen.

Vid tidpunkten för Inspektionen för vård och omsorgs inspektion i Bollebygd den 13 september var samtliga handläggare inom barn och unga – myndighetsutövning i Bollebygd nyanställda sedan några veckor. Innan dess hade det varit en period där handläggare helt saknades inom barn- och unga vården. Handläggningen utfördes under den tiden av enhetschefer samt handläggare som idag är verksam som utvecklingsledare inom IFO.

Placerade barn saknar särskilt utsedd socialsekreterare

Vid inspektionens dokumentationsgranskning framgick att särskild utsedd socialsekreterare saknades i sex av de 10 granskade ärendena.

Vid genomgång av ärenden avseende familjehemsplacerade barn genomförd 170523 har samtliga nu aktuella familjehemsplacerade barn en särskilt utsedd handläggare.

Från och med augusti 2017 kommer ett familjehemsteam arbeta med både familjehemmen och de placerade barnen. Familjehemsteamet kommer att bestå av två handläggare som sinsemellan kommer att dela på funktionerna barnsekreterare och familjehemssekreterare. Runt varje enskilt familjehemsplacerat barn kommer det att finnas en barnsekreterare och en familjehemssekreterare. Det blir en förändring från nuläget då utredande handläggare också är den särskilt utsedda socialsekreteraren.

Uppföljning av vården

IVO bedömer att nämnden delvis har brustit i denna del då den inte följt upp alla ärenden i enlighet med lagstiftningens krav. Vid IVOs inspektion framkom att uppföljning av placering har genomförts i nio av de granskade ärendena och besök i familjehemmet har genomförts regelbundet i åtta av ärendena.

I bildnings-och omsorgsnämndens riktlinje för insatser i barn- och ungdomsärenden som antogs av nämnden 160920, med revidering 161213, framgår att uppföljning av placering i familjehem ska ske löpande minst var 3:e månad. Övervägande av placering ska ske löpande var 6:e månad. Har barnet vårdats mer än 3 år i samma familjehem ska ett särskilt övervägande om överflyttning enligt 6 kap. 9 § SoL göras.

Av de 31 pågående familjehemsplaceringarna har nämnden identifierat att 20 av placeringarna har uppföljning i familjehemmet skett vid ett tillfälle, men inte enligt 3 månaders intervall. I 10 av placeringarna har fler än en uppföljning skett under perioden, men inte med 3 månaders intervall. En av placeringarna har haft uppföljning enligt vad nämndens riktlinjer anger, med 3 månaders intervall. Utöver personliga möten genom uppföljning i familjehemmen finns tydlig redovisning för i stort sett alla pågående placeringar om löpande telefonkontakt med familjehem, kontakt med god man eller kontaktperson vid familjehemsföretag som anlåtats.

Jämfört med utgångsläget har uppföljningar av familjehemsplaceringarna skett med större systematik sedan IVOs inspektion. Bidragande orsaker till förbättringen, är dels en grundläggande introduktion till uppdraget för handläggarna, utbildning i BBIC samt framtagandet av riktlinjer för insatser i barn- och ungdomsärenden. Ett identifierat utvecklingsområde som har framkommit genom framtagandet av ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete är att ta fram checklistor för olika processer och insatser inom myndighetsutövandet. För nämndens individutskott, som är beslutsfattare vid placeringar, har ett årshjul arbetats fram för att säkerställa att överväganden och omprövningar kring placeringar görs inom de föreskrivna tidsgränserna. Det har även påbörjats ett arbete med att ta fram en tydlig checklista/årshjul för enskilda ärenden där t.ex. uppföljningsmöten planeras in med regelbundenhet för hela året.

Vård – och genomförandeplaner är inte upprättade utifrån lagstiftningens krav.

IVO bedömer att nämnden har brustit i förhållande till gällande bestämmelser vad avser upprättande av vård- och genomförandeplaner eftersom det saknas i flertalet ärenden. Vårdplaner saknades i åtta av de granskade ärendena. I två ärenden där vårdplan hade upprättats, uppfyllde ingen av dem lagstiftningens krav på innehåll i alla delar. Genomförandeplan saknades i nio ärenden, den genomförandeplan som upprättats uppfyller inte lagstiftningens krav i alla delar.

I bildnings-och omsorgsnämndens riktlinje för insatser i barn- och ungdomsärenden återfinns ett kapitel om vårdplan. Vad gäller barn som är placerade i familjehem gäller följande:

”Innan ett beslut om placering i familjehem, stödboende eller HVB (inkl. SiS-institution) fattas måste en vårdplan upprättas (11 kap. 3 § SoL). Vårdplanen ska upprättas oavsett om vården ska bedrivas med stöd av SoL eller LVU. Vårdplanen ska upprättas i BBIC-dokument och i den ska följande framgå:

- *Anledning till placering*
- *Övergripande mål med vården*
- *Övergripande mål inom aktuella behovsområden*
- *Föreslagen vårdform, anledning till att den föreslås och hur den svarar mot barnets behov*
- *Umgängesformer med närstående (kompletteras senare med en mer detaljerad umgängesplan)*
- *Behov av insatser från andra huvudmän*

- *Förutsättningar för vårdens upphörande*
- *Om vårdnadshavare och barn som fyllt 15 år samtycker till vården eller inte*

Vårdnadshavare och barn som fyllt 15 år måste samtycka till och underteckna vårdplanen om det ska vara möjligt att genomföra en placering enligt SoL. Om samtycke inte finns får ställningstagande göras om LVU är tillämpligt. ”

I samma riktlinje återfinns också ett kapitel som behandlar genomförandeplaner:

”I samband med att en placering i ett familjehem, stödboende eller HVB verkställs ska en genomförandeplan upprättas i ett dokument som utgår från BBIC:s struktur (11 kap. 3 § SoL). Genomförandeplanen ska utgå från vårdplanen och konkretisera vården och tydliggöra ansvar och roller. Vad genomförandeplanen ska innehålla framgår av [Socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem](#) (SOSFS 2012:11).

Vid en familjehemsplacering ansvarar socialsekreteraren för att en genomförandeplan upprättas eftersom familjehemmet inte är en utförare utan en uppdragstagare.”

Av de 31 pågående familjehemsplaceringarna har 29 barn en vårdplan enligt vad riktlinjerna föreskriver. En av placeringarna saknar vårdplan helt, barnet har nyligen placerats, men inget i ärendet kan i övrigt förklara avsaknaden av vårdplan. En av placeringarna har en vårdplan som dock inte är uppdaterad.

Vad gäller förekomst av genomförandeplaner har 15 av familjehemsplaceringarna genomförandeplaner enligt vad riktlinjerna föreskriver. I 16 av familjehemsplaceringarna saknas genomförandeplan helt.

Nämnden brister fortfarande i förhållande till gällande bestämmelser vad avser upprättande av vård- och genomförandeplaner. Med tanke på utgångsläget har nämndens arbete, genom att ta fram riktlinjer och det snart är färdigställda ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete, kommit en bra bit på väg mot det grundläggande kravet att alla familjehemsplacerade barn ska ha både en vårdplan och en genomförandeplan. Handläggning och dokumentation av ärenden lyfts regelbundet på metodträffar som leds av enhetschef. Riktlinjerna diskuteras regelbundet och är ett levande dokument, men bör av nödvändighet kompletteras med en checklista i varje enskilt ärende för att inte missa momenten vårdplan samt upprättande eller inhämtande av genomförandeplan.

I det fallet där vårdplan helt saknas för familjehemsplacerat barn har verksamhetschef för IFO lämnat en Lex Sarah-rapport för vidare utredning.

BOLLEBYGDS KOMMUN
Bildnings- och omsorgsnämnden

Ulf Rapp
Ordförande

Jennica Johansson
Verksamhetschef IFO